

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības
ministrijas
ES fondu investīcijas
2014.-2020.gada plānošanas periodā
vides jomā**

Zanda Krūkle

VARAM

Investīciju politikas departamenta
vecākā eksperte

Laika grafiks

Partnerības līgums:

- Apstiprināts MK **2014.gada 3.jūnijā**
- Apstiprināts EK **2014.gada 20.jūnijā**

Darbības programma (DP) un DP papildinājums (DPP):

- DP apstiprināta MK **2014.gada 2.septembrī**
- DP plānots apstiprināt EK **2014.gada oktobrī**
- DPP plānots izstrādāt **līdz 2014.gada beigām**

Ex-ante nosacījumu izpilde:

- Vides politikas pamatnostādnes apstiprinātas **2014.gada 18.martā**, visu ex-ante nosacījumu izpilde plānota līdz **2015.gada beigām**
- Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.–2019.gadam – apstiprinātas **2013.gada 29.oktobrī**
- Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam – apstiprinātas **2013.gada 1.oktobrī**

Normatīvo aktu sagatavošana ES fondu atbalsta administrēšanai

- ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada plānošanas perioda vadības likums pieņemts Saeimā - **2014.gada 3.jūlijā**
- Horizontālo MKN izstrāde projektu atlases uzsākšanai - līdz **2014.gada 3.-4.ceturksnis**
- VARAM specifisko atbalsta mērķu īstenošanas MKN izstrāde – **līdz 2015.gada beigām**

VARAM specifiskie atbalsta mērķi

AI	SAM nosaukums	ES fondu finansējums, EUR
VARAM	2.2.1.E-pakalpojumi	128 809 714
VARAM	5.1.1.Plūdu risku mazināšana	28 937 805
VARAM	5.2.1.Atkritumi	41 342 252
VARAM	5.3.1.Ūdenssaimniecība	126 574 186
VARAM	5.4.1. Bioloģiska daudzveidība	15 000 000
VARAM	5.4.2.Vides monitorings	22 221 960
VARAM	3.3.2.Publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbības veicināšanai, t.sk. atbalsts 89 pašvaldībām 37 193 477 milj. euro	59 016 742
VARAM	4.4.2. Pašvaldību energoefektivitāte	31 393 658
VARAM	5.6.2. Degradēto teritoriju revitalizācija	236 524 372
KOPĀ		689 820 689

Vides resursu pārvaldība (1)

SAM 5.3.1. - Ūdenssaimniecības sistēmu attīstība, uzlabojot vides stāvokli

126,57 milj. euro KF (85% tīkliem un pieslēgumiem sociālā riska grupām)

Problēmas:

- Nav izpildītas ES direktīvu prasības ūdenssaimniecības jomā
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība un faktisko pieslēgumu apjoms nav 100%
- Ūdens zudumi un vides piesārņojums no zemas kvalitātes tīkliem
- Zema dažu ūdens objektu kvalitāte

Atbalsts:

- Kanalizācijas tīklu sistēmu paplašināšana, kvalitātes prasībām neatbilstošu kanalizācijas tīklu rekonstrukcija un mājsaimniecību pieslēgumu izveide kanalizācijas tīkliem (sociālā riska grupām) aglomerācijās ar CE lielāku par 2000
- Notekūdeņu intensīvāka attīrīšana, t.sk., aglomerācijās ar CE mazāku par 2000
- Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana (minimālas investīciju apjoms)

Finansējums saņēmējs: ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs

Rezultātā:

Uzlabotās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums – 58 726

Vides resursu pārvaldība (2)

SAM 5.2.1. – Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju

41,34 milj. euro KF (35%)

Problēmas:

- Nav izpildītas ES direktīvu prasības atkritumu saimniecības jomā
- Zems atkritumu pārstrādes un reģenerācijas līmenis

Atbalsts:

1) Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstību:

- Dalītas vākšanas punktu izveide un aprīkošana
- Dalītas vākšanas laukumu izveide un aprīkošana

2) Atkritumu automātisko šķirošanas līniju ierīkošana

3) Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana:

- Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšana un anaerobā pārstrāde;
- Atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbalstošās infrastruktūras veidošana atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai
- Atkritumu sagatavošana pārstrādei vai reģenerācijai
- Esošo atkritumu pārstrādes jaudu palielināšana (papīrs, metāls, plastmasa)

Finansējums saņēmējs: komersanti, pašvaldības, pašvaldības kapitālsabiedrības

Rezultātā:

- Pārstrādei un reģenerācijai nodoto sadzīves atkritumu daudzums 2022.g. – 59% (bāzes vērtība 2010.g. – 24%)

Atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums par 423 tūkst. tonnām gadā

Vides resursu pārvaldība (3)

SAM 5.1.1. - Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās

28,94 milj. euro ERAF (85%)

Pamatojums:

Plūdu un jūras krastu erozijas riska draudi, t.sk., klimata pārmaiņu ietekmē.

Atbalsts:

- pasākumi jūras krastu eroziju samazināšanai sabiedriski nozīmīgu infrastruktūras objektu aizsardzībai,
- pielāgošanās darbībām klimata pārmaiņām plūdu apdraudēto apdzīvoto teritoriju aizsardzībai plūdu jomā, primāri izvērtējot zaļās infrastruktūras risinājumu piemērošanu.

SAM ietvaros plānots rekonstruēt un izbūvēt jaunas hidrobūves, kā arī paplašinot un rekonstruējot hidrotehniskās būves pilsētās un apdzīvotās vietās, ja nav iespējama zaļās infrastruktūras risinājumu piemērošana.

Finansējuma saņēmējs: pašvaldības, valsts vai pašvaldības iestādes vai komersanti, kuriem, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem ir jānodrošina pretplūdu pasākumi un kuru saimnieciskā darbība nav izraisījusi plūdu draudus

Rezultātā:

- Plūdu un erozijas apdraudēto iedzīvotāju skaits pilsētās samazinājies par 2000;
- Pilsētu un blīvi apdzīvoto vietu skaits, kurās samazināta plūdu ietekme 11 - 15

Vides resursu pārvaldība (4)

SAM 5.4.1. – Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas

15 milj. euro KF (85%)

Problēmas:

- Lielākajai daļai aizsargājamo sugu un biotopu netiek nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss;
- Tūrisma spiediens uz aizsargājamām dabas teritorijām un tā ietekme uz dabas vērtībām.

Atbalsts:

- Infrastruktūras (gājēju laipas, informatīvās zīmes, labiekārtotas takas, putnu vērošanas torņi, skatu torņi, tiltiņi, ūdenstūristu apmetņu vietas, auto stāvlaukumi u.c.) izbūve un rekonstrukcija,
- biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Finansējuma saņēmējs: valsts un pašvaldības iestādes, pašvaldības

Rezultātā:

- Labvēlīgs aizsardzības statuss nodrošināts **60%** ES nozīmes biotopiem un sugām;
- **23 118 ha** dzīvotņu platības saņem atbalstu, lai panāktu labāku aizsardzības pakāpi.

Vides resursu pārvaldība (5)

SAM 5.4.2. - Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā
22,22 milj. euro ERAF (85%) (17,08 milj. euro monitoringam; 5,14 milj. euro zaļajai apziņai)

Problēmas:

- Vides monitorings netiek veikts nepieciešamajā apjomā un kvalitātē;
- Vides informācija ne vienmēr ir pietiekama un pieejama. Sabiedrība nav pietiekami iesaistīta vides jautājumu risināšanā.

Atbalsts:

- Vides monitoringa tīkla paplašināšana, modernizācija, kontroles iekārtu iegāde, programmatūras izstrāde vides datu bāzu pilnveidošanai, t.sk. ģeotelpiskā informācija;
- Aizsargājamo sugu un biotopu inventarizācija un kartēšana;
- Sugu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrāde;
- Vides informācijas un izglītības centru pilnveidošana;
- Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.

Finansējuma saņēmējs: institūcijas un kapitālsabiedrības, kas veic vides monitoringu un kontroli, kā arī vides informācijas apkopošanu, apstrādi un krāšanu, nacionālas nozīmes vides izglītības un informācijas centri, pašvaldības, biedrības un nodibinājumi, plānošanas reģioni.

Rezultātā:

- Direktīvu prasībām atbilstošas vides monitoringa vietas **-1110 -1020** (bāze 2012.g. – 927);
- Vides monitoringa programmas, kurās nodrošināta atbilstība ES direktīvu prasībām – **4**.

Paldies par uzmanību!

esfondi@varam.gov.lv

